

Warszawa, dnia 22 czerwca 2015 r.

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-803-15/15

Informacja

**o warunkach udziału w głosowaniu w obwodach głosowania utworzonych
za granicą i na polskich statkach morskich, w referendum ogólnokrajowym,
zarządzonym na dzień 6 września 2015 r.**

Państwowa Komisja Wyborcza, w związku z referendum ogólnokrajowym, zarządzonym na dzień 6 września 2015 r., przypomina o warunkach udziału w głosowaniu w obwodach głosowania utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich.

Warunki te określone są w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 318) oraz w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.).

Prawo udziału w referendum ogólnokrajowym ma obywatel polski, który:

- najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat,
- nie został pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu,
- nie został ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu,
- nie został pozbawiony praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu.

Osoba uprawniona jest wpisywana do spisu osób uprawnionych do udziału w referendum. Można być wpisany tylko do jednego spisu.

Spisy osób uprawnionych do udziału w referendum sporządzają za granicą konsulowie, a na statkach — kapitanowie statków.

I. Głosowanie za granicą.

- **Głosowanie w obwodzie głosowania na podstawie zgłoszenia w sprawie wpisania do spisu osób uprawnionych do udziału w referendum.**

Osoba uprawniona do udziału w referendum stale zamieszkała za granicą oraz osoba uprawniona do udziału w referendum stale zamieszkała w Polsce, a przebywająca czasowo za granicą, w celu wzięcia udziału w głosowaniu powinna dokonać u właściwego konsula zgłoszenia w sprawie wpisania

do spisu osób uprawnionych do udziału w referendum w obwodzie utworzonym za granicą.

Zgłoszenia dokonuje się ustnie, pisemnie, telefonicznie, telegraficznie, telefaksem lub w formie elektronicznej. We zgłoszeniu podaje się:

- nazwisko i imię (imiona),
- imię ojca,
- datę urodzenia,
- numer ewidencyjny PESEL,
- adres zamieszkania lub pobytu osoby uprawnionej do udziału w referendum za granicą,
- adres zamieszkania osoby uprawnionej do udziału w referendum w kraju, tj. miejsce ujęcia w rejestrze wyborców (w odniesieniu do osób przebywających czasowo za granicą),
- numer ważnego polskiego paszportu oraz miejsce i datę jego wydania.

W państwach, w których dowód osobisty jest wystarczającym dokumentem do przekroczenia granicy, w miejsce numeru ważnego polskiego paszportu można podać numer ważnego dowodu osobistego.

Zgłoszenia dokonuje się najpóźniej w 3. dniu przed dniem referendum, tj. do dnia 3 września 2015 r.

Obwody głosowania za granicą tworzy Minister Spraw Zagranicznych w drodze rozporządzenia. Wykaz tych obwodów będzie dostępny we wszystkich polskich placówkach konsularnych, delegaturach Krajowego Biura Wyborczego oraz na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej www.pkw.gov.pl.

➤ **Głosowanie korespondencyjne**

Osoba uprawniona do udziału w referendum stale zamieszkała za granicą oraz osoba uprawniona do udziału w referendum stale zamieszkała w Polsce, a przebywająca czasowo za granicą, może głosować korespondencyjnie. W tym celu powinna dokonać u właściwego konsula zgłoszenia zamiaru głosowania korespondencyjnego.

Zamiar głosowania korespondencyjnego powinien być zgłoszony przez osobę uprawnioną do udziału w referendum, **najpóźniej w 13. dniu przed dniem referendum, tj. do dnia 24 sierpnia 2015 r.** (termin wydłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego).

Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. W zgłoszeniu podaje się:

- oznaczenie referendum, którego dotyczy zgłoszenie,
- nazwisko i imię (imiona),

- imię ojca,
- datę urodzenia,
- numer ewidencyjny PESEL,
- adres zamieszkania lub pobytu za granicą osoby uprawnionej do udziału w referendum,
- adres zamieszkania w kraju osoby uprawnionej do udziału w referendum, tj. miejsce ujęcia w rejestrze wyborców (w odniesieniu do osób przebywających czasowo za granicą),
- numer ważnego polskiego paszportu oraz miejsce i datę jego wydania.
W państwach, w których dowód osobisty jest wystarczającym dokumentem do przekroczenia granicy, w miejsce numeru ważnego polskiego paszportu można podać numer ważnego dowodu osobistego,
- adres, pod który ma zostać wysłany przez konsula pakiet referendalny zawierający kartę do głosowania, albo deklarację osobistego odbioru pakietu referendalnego u konsula.

W przypadku gdy osoba uprawniona do udziału w referendum zgłosiła zamiar głosowania korespondencyjnego za granicą, osobie tej zaświadczenia o prawie do głosowania w miejscu pobytu w dniu referendum nie wydaje się po wysłaniu do niej pakietu referendalnego, chyba że zwróciła ona pakiet referendalny w stanie nienaruszonym.

➤ **Głosowanie na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania.**

- **Osoba uprawniona do udziału w referendum stale zamieszkała w kraju** zamierzająca głosować za granicą może otrzymać zaświadczenie o prawie do głosowania. Z zaświadczeniem takim można głosować w dowolnym obwodzie głosowania w kraju, za granicą lub na polskim statku morskim.

Wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania składa się w urzędzie gminy, w której osoba uprawniona do udziału w referendum jest ujęta w spisie osób uprawnionych do udziału w referendum **najpóźniej w 2. dniu przed dniem referendum, tj. do dnia 4 września 2015 r. Może on zostać złożony pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej.**

Do odbioru zaświadczenia osoba uprawniona do udziału w referendum może upoważnić inną osobę. Wówczas osoba uprawniona do udziału w referendum sporządza wniosek o wydanie zaświadczenia i upoważnienie (może to być jeden dokument), w którym wskazuje swoje imię (imiona) i nazwisko oraz numer PESEL oraz dane osoby upoważnionej do odebrania zaświadczenia.

Osoba uprawniona do udziału w referendum, której wydano zaświadczenie o prawie do głosowania zostanie z urzędu skreślona ze spisu osób uprawnionych do udziału w referendum w miejscu stałego zamieszkania.

Należy zwrócić szczególną uwagę, aby nie utracić zaświadczenia o prawie do głosowania. W przypadku jego utraty, niezależnie od przyczyny, nie będzie możliwe otrzymanie kolejnego zaświadczenia, ani wzięcie udziału w głosowaniu w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania.

- **Osoba uprawniona do udziału w referendum, która została wpisana przez konsula do spisu osób uprawnionych do udziału w referendum,** może otrzymać zaświadczenie o prawie do głosowania. Z zaświadczeniem takim można głosować w dowolnym obwodzie głosowania w kraju, za granicą lub na polskim statku morskim.

Wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania składa się konsulowi, który sporządził spis osób uprawnionych do udziału w referendum, w którym osoba uprawniona jest ujęta. Wniosek należy złożyć **najpóźniej w 2. dniu przed dniem referendum, tj. do dnia 4 września 2015 r.**

Do odbioru zaświadczenia osoba uprawniona do udziału w referendum może upoważnić inną osobę. Wówczas osoba uprawniona do udziału w referendum sporządza wniosek o wydanie zaświadczenia i upoważnienie (może to być jeden dokument), w którym wskazuje swoje imię (imiona) i nazwisko oraz numer PESEL oraz dane osoby upoważnionej do odebrania zaświadczenia.

Osoba uprawniona do udziału w referendum, której wydano zaświadczenie o prawie do głosowania zostanie z urzędu skreślona ze spisu osób uprawnionych do udziału w referendum sporządzonego przez konsula.

Należy zwrócić szczególną uwagę, aby nie utracić zaświadczenia o prawie do głosowania. W przypadku jego utraty, niezależnie od przyczyny, nie będzie możliwe otrzymanie kolejnego zaświadczenia, ani wzięcie udziału w głosowaniu w obwodzie, w którym uprzednio było się ujętym w spisie.

II. Głosowanie w obwodach głosowania utworzonych na polskich statkach morskich

Osoba uprawniona do udziału w referendum przebywająca w dniu wyborów na polskim statku morskim, w celu wzięcia udziału w głosowaniu powinna złożyć do kapitana statku wniosek o wpisanie do spisu osób uprawnionych do udziału w referendum w obwodzie utworzonym na statku, chyba, że posiada zaświadczenie o prawie do głosowania.

We wniosku podaje się:

- nazwisko i imię (imiona),
- imię ojca,
- datę urodzenia,
- numer ewidencyjny PESEL lub numer ważnego polskiego paszportu,
- adres stałego zamieszkania w kraju osoby uprawnionej do udziału w referendum lub za granicą adres zamieszkania osoby uprawnionej do udziału w referendum (w odniesieniu do obywateli polskich stale zamieszkałych za granicą).

Wniosek o wpisanie do spisu osób uprawnionych do udziału w referendum w obwodzie utworzonym na polskim statku morskim **składa się najpóźniej w 3. dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 3 września 2015 r.**

Obwody głosowania na polskich statkach morskich tworzy Minister Infrastruktury i Rozwoju w drodze rozporządzenia. Wykaz tych obwodów będzie dostępny we wszystkich delegaturach Krajowego Biura Wyborczego oraz na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej www.pkw.gov.pl.

Do głosowania na polskich statkach morskich na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania mają zastosowanie odpowiednie zasady wskazane w części dotyczącej głosowania za granicą, z tym że wniosek o wydanie zaświadczenia składa się do kapitana statku.

Zastępca Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej

Wiesław Kozielowicz